

זמני שבת קודש

רבונו תם	מוצאי שבת	הדלקת נרות	תל אביב
18:47	18:16	17:15	תל אביב
18:51	18:19	17:13	ירושלים
18:45	18:14	17:14	חיפה

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

מצוות הצדקה

חז"ל מגלים, כי מצות הצדקה היא כמו שכ"ץ הגנה עלינו ועל בני המשפחה. הרי השאיפה הכמוסה ביותר בליבנו והרצון החזק ביותר הפועם בנו, הוא למצוא את הדרך להגן על עצמנו ועל צאצאינו מכל פגיעה רעה, גשמית כרוחנית. הרי מה נשאף יותר מהשאיפה שילדינו יחונכו ויגדלו לתפארה, יהיו בריאים ושלמים בגופם ובנפשם, יצליחו ויפרחו, יהיו חברתיים ומוכשרים ואהובים? מה נבקש יותר מהצלחת ילדינו בכל תחומי החיים?

וחז"ל חושפים במסכת בבא בתרא, כי כל הרגיל בצדקה זוכה בבנים בעלי חכמה ובעלי עושר. מדהים: מצות הצדקה מעניקה לנו את השילוב האופטימלי למען ילדינו, שהיו גם חכמים, גם למדנים, גם מבינים, וגם בעלי פרנסה ועשירים. הצדקה היא כמו 'עיסקת חבילה' כדאית במיוחד: אתה נותן צדקה לעניים, והקדוש ברוך הוא מעניק 'מעטפת הטבות' לילדיך!

מעניין להתבונן: מהו סוד כח הצדקה, שהיא מעניקה כל כך הרבה הטבות והבטחות? איזו עוצמה נסתרת חבויה בה, מה יש בו באותו שקל או שטר הניתן לעני, הפותח בפנינו את כל השערים ומרעיף עלינו כזה שפע של הטבות? מהיכן נובעת עוצמתה של הצדקה, בהיותה מצוה המזכה את האדם ברשימה כה ארוכה של מתנות?

התשובה היא, כי כשיהודי נותן צדקה הוא נותן את הכסף לידי העני, אך לידו ניצב משהו אחר... כשאביון נוקש בדלתו, כשעני ניגש אליו, כשקופת הצדקה השכונתית מגיעה לבקש מאיתנו, אנו לא נותנים את הכסף לעניים, אלא לבורא עולם הניצב לימינו של העני והדל. הוא הנוקש בדלת ומבקש צדקה, הוא העומד לצידו של העני ומבקש עזרה, ככתוב בפסוק: 'כי יעמוד לימין אביון', והוא זה שמקבל מידינו את הכסף למען העני! ואם נתת לעני ושימחת את לבו, ואם כיבדת אותו בניתנתך כי חשת שאבא שבשמים אתו - הרי שאבא שבשמים יוכיח לך שהיה אתו, וישיב לך בשפע רב של ישועות ונחמות!

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש הסיבה והמוסדות

חומרת השבת

כמה חשובה מצוות שבת שהיא מהחמורות שבמצוות

אחת המצוות החמורות ביותר בתורה היא מצות השבת, הזוהר הקדוש אומר על מי שאינו שומר שבת "אין לו חלק בעם ישראל". אדם ירא שמים צריך להיות בקי בהלכות שבת, כי אם לא קל מאד להכשל ח"ו. לפעמים באים אלי אנשים, אומרים לי אני לא דתי, אני מסורתי שומר שבת. אני אומר להם, מי ששומר שבת איננו "מסורתי" מי ששומר שבת הוא אדם דתי. הרי כתוב בהלכה שמי שאינו שומר שבת אסור לו לעלות לספר תורה, תחשבו איזה בושא! יש לו דין כמו גוי, אני נזהר בחופות שלא יגעו לי ביין.

באים אלי אנשים, אני שואל אותם אתם שומרים שבת? לא. אוכלים חזיר? כבוד הרב הם זועקים "אני יהודי". אני אומר להם בצער: טוב שתאכלו שלוש חזירים בוקר צהרים וערב, ואל תחללו שבת, כי שבת העונש שלה הרבה יותר חמור בתורה, שבת בכרת וסקילה, סקילה היא החמורה מבין ארבע המיתות שבית דין ממית. ואילו חזיר רק בלאו, מלקות. **אנשים לא יודעים כמה חמור היא חילול שבת.**

יתרה מכך, אם אדם יהיה מיליארדר, כל הישיבות בעולם וכל היתומים והאלמנות הוא מחזיק, הוא הולך לגהנום! כי בשמים לא רואים אותו! כאילו הוא גוי! מסופר על החפץ חיים, שבא אליו איש עשיר להתברך, חיכה בתור. כשהגיע תורו נכנס אליו, נתן לו סכום כסף להחזקת תורה וביקש ברכה. החפץ חיים הרגיש בו שאינו שומר שבת, והוא תפס את ידיו והתחיל לבכות החפץ חיים בכה ובכה, הוא אמר: אולי הרב אני יתן יותר שהרב לא יבכה, אמר לו על הכסף אני בוכה?! יד כזו טובה שתומכת בכל כך הרבה תורה תשרף בגהנום? למה אינך שומר שבת?

לפני כמה שנים, לאחר הדרשות ביום רביעי אני מקבל קהל, לפעמים עד ארבע וחצי לפנות בוקר. לילה אחד נכנס אלי בחור שהגיע מהצפון שחזר כאן בתשובה, והביא עימו בחור חילוני, היום הוא ת"ח אדם ירא שמים מרבים, בן תורה יקר שביקרים. אמרתי לו אז, אני רוצה ממך מתנה, איזה מתנה הרב רוצה? את השבת הקרובה אני רוצה שתשמו. רק שבת אחת? כן. אמרתי לו תבטיח לי שבכל מקרה אתה שומר שבת. הוא הבטיח, הרב אמר - אני מתחייב - יהפך העולם ואני שומר שבת. והנה אני נוסע פעם בחודש למירון קורא עם תלמידים האדרא רבה ואדרא זוטא מתפללים ותיקין וחוזרים לבני ברק. והנה חצי שנה לאחר המקרה הנ"ל, אני עומד בציון וקורא בזהר, אני לא מדבר באמצע, אותו בחור שהביא אותו נוגע לי בכתף אני מקשיב לו. זוכר אתה את הבחור שהיה איתי אצלך במשרד? אני מהנהן בראשי,

אותו בחור הוא מספר, הוא הדומיננטי ביותר בשכונה שלנו, הוא מארגן בכל ליל שבת את כל החבר'ה נוסעים לכל מיני מקומות. בשבת הזו הוא סרב ללכת איתם למקומות של חילול שבת, ואמר להם כי הבטיח לרב, החברים שלו רק שמעו את המילה 'רב' החלו לחרף ולגדף, אולם הוא עמד במילה שלו ולא נסע. נסעו הם רח"ל ונהרגו בתאונת דרכים קטלנית. מאז הוא עדיין שומר שבת!

רבינו האר"י הק' אומר "יום כפורים" יום שהוא כמו פורים, למדנו מזה מעלת יום הפורים. שמעתי מהרב יוספי שליט"א שאמר כפורים - מה בפורים מתחפשים, זה לאבו-מאזן זה לאחשוורוש ולהבדיל למרדכי היהודי, כך ביום כיפורים, אדם בא לבית כנסת מתפלל כמו אחד מל"ו, מתחפש לצדיק הדור. מוצאי כיפור מוציא את המסכה.... אם אין יראת שמים זה פורים ולא כיפור. אדם יר"ש מפחד כל השנה מבורא העולם!

כבר שאלתי כמה פעמים, אנשים באים לכאן לשמוע דרשות וחוזרים ברוך ה' בתשובה, הם ידעו לפני הדרשה שיש תורה ויש מצוות, הם ידעו שהם טועים, לא חידשתי להם, מה השתנה? **ההבדל הוא שכשאת שומע מוסר, הוא מכניס את היראת שמים מהשכל ללב.** הנה, ברית מילה שזה פעם בחיים לשמור על צלם יהודי, הם מוכנים להקריב, מזוזה שזו שמירה על הבית, כיפור שזה שמירה על החיים, זה הם מוכנים. אבל יותר מזה לא, תגיד לאדם תשמור שבת - הוא לא מסוגל. מדוע? אם חסר הידיעה למה זה כן וזה לא? זו תורה וזו תורה. אלא שלא הידיעה חסרה, אלא היראה, ה"והשבות אל לבבך" חסר. וכשומדים מוסר, כששומעים שיעור מוסר, נפתחים הצינורות מן השכל ללב, הזוהמא נשטפת, והלב פתוח לקבל דברי תורה. לא חידשתי להם כלום, אבל חידשתי להם את המוח, שלא השתמשו בו עד עכשיו. הן יראת ה' היא חכמה דעת אלוקים בינה.

"כי לא במותו יקח הכל" את הכל לא יקח אבל את המצוות ומעשים טובים יקח. אדם היה לו חנות ענקית מיליארדים היה לו, אבל כשנפטר לבית עולמו מה נשאר לו מכל המיליארדים - האם הוא לוקח שקל לקבר?! אם היה משקיע מעט מזה ברוחניות, מעט, היה זוכה לנצח נצחים! כמה מסכן האדם שמשקיע את עצמו אוונו והונו בעולם החולף הזה, ושוכח את תכליתו.

שבת שלום!

מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

* ניתן להקדיש לע"ג, לרפואה או להצלחה

חובת צדקה שותף קציו הרקיק?
בתרומה של 100 ש"ח אתם שותפים בהפצת אלפי עלוני 'אור הפרשה' בכל רחבי הארץ

להצטרפות חייגו: 03-61-50-203

סיפור לשבת

הרב אשר קובלסקי

לתת ולקבל

רבי משה נחשב ליהודי אמיד, לא עשיר מדי אך גם לא דל נכסים. התפרנס בכבוד, רכש כמה השקעות, הפרוטות והשטרות היו מצויים בכיסו. על אף זאת, דבר לא הכין אותו לרגע הדרמטי בחייו:

היה זה בערבו של יום, כשבביתו נקשו שני יהודים מוכרים, וביקשו את עזרתו למען כלה יתומה שצריכה להינשא. הוא קיבלם בכבוד רב, האזין לסיפור קורע הלב על הנערה המסכנה שהתייתמה מאביה, והקשיב גם למצב הכלכלי הדחוק של העוסקים במלאכה. מבועי הרגש שלו נפתחו, לבו התרכך, ובאחת קס והכריז: 'הריני מקבל על עצמי את כל הוצאות נישואיה - חתונה, נדוניה, הלבשה, קניית דירה, הכל בכל מכל כל. הכל עליי!'

מבקשי טובתו היו מופתעים מנדיבותו, אך הוא הסביר במילים פשוטות: 'לא מגיע לנערה שסבלה כה רבות סבל נוסף, לא מתאים שגם בעת נישואיה תהא שמחתה באופן המינימלי ביותר. בשביל זה אני כאן!' - אמר ושלף את פנקס השיקים שלו, והעביר את כולו חתום לידי העוסקים במלאכה הקודש להכניס את הכלה לחופה, לבל יחסר המזוג...

הנערה נישאה, ר' משה עמד בדיבורו ושילם את כל הוצאות החתונה, ולא נחה דעתו עד שראה כי הזוג הצעיר יושב שליו ושאנן בדירה החדשה שקנה להם בפרייקט נאה. הוא שמח והתמלא סיפוק מהעובדה כי זכה להעניק תרומה הגונה להקמת בית בישראל, וחש כי הזכויות הללו עוד יעמדו לו לדורי דורות...

כמה שנים אחר כך, החל ר' משה לחוש כאבים בחזהו. הוא החל לדרוש ברופאים, עבר כמה בדיקות וצילומים, ולבסוף, נקרא לפגישה שהוגדרה רצינית בחדרו של רופא בכיר. 'הנוראה שבמחלות!' - פסק הרופא את פסוקו ולא העז להביט בר' משה שלבו צנח לנוכח בשורת האיוב...

ר' משה יצא את חדרו של הרופא, ומיד קרס על הכסא הסמוך. לבו לא עמד לו לבשר את הבשורה לבני משפחתו, עד שאזר אומץ וסיפר לרעייתו על האבחנה המדוייקת והכואבת, תרתי משמע. מני

אז הפכו ימיו ולילותיו לסיט מתמשך, הוא נכנס ובא בשערי בתי החולים, ולבסוף גם עבר טיפול מסויים שנכשל - והטיל עוד סלע ענקית על לבו המחשב להישבר...

לאחר אינסוף התייעצויות והתלבטויות, בעצת העסקן הרפואי הנודע הרה"ח ר' אלימלך פירר הי"ו, הוחלט כי ר' משה יסע לניתוח רפואי סבוך ומורכב בחו"ל. ארגון 'עזרה למרפא' הצמיד לו מתנדב שילווח אותו בהליך הניתוח המסובך, והם קבעו להיפגש בשדה התעופה לפני העליה לטיסה.

בשדה התעופה, פגש ר' משה את המתנדב, זה שילווח אותו לאורך המסע כולו ויטפל בכל הסידורים הטכניים הדרושים. ר' משה הביט בו פעם ופעמיים, משהו בתווי פניו היה מוכר, ולפתע, הגיחה דמותו של המתנדב כחתן צעיר וחיכן ממבועי זכרונו של ר' משה, והוא שאל-צעק-שאג: 'וסי?'

'אכן כן' - השיב המתנדב בחיוך רחב, 'זה אני. אני פה ללוות אותך, להיות איתך. אבל ר' משה לא שמע, עיניו הצטעפו בדמעות, רעד חלף בגוו וכל כוו התנועה בהתרגשות: 'התחתנת אולי לפני שבע שנים, בתאריך פלוני, באולם פלוני, עם כלה פלונית?'

'אכן כן', שב יוסי ואישר בחיוך רחב. 'אוי אני לא מאמין!' - קרא ר' משה בהתרגשות ונתן דרור לדמעותיו. הוא לחץ את ידו של יוסי בחום, ואמר לו: 'אני כבר יודע שהניתוח יצליח, אני כבר מרגיש שהטיפול יצליח!'

'בעזרת השם, כמובן!' - השיב המתנדב המבולבל, אינו מבין ותוהה מה מתרחש לנגד עיניו. 'הרי זכיתי לשאת בהוצאות נישואיכם, אני הייתי האיש שמימן את כל ההוצאות לחתונה שלך ושל רעייתך, וגם את הדירה בה אתם חיים עד היום הזה!' - אמר ר' משה ושפשף עיניו כלא מאמין...

'הלא תבין', הסביר, 'כי אני חש שברגע הזה, שלח לי אבא שבשמים מלאך להצילני. מאלפי המתנדבים הפעילים נבחר דווקא מתנדב שזכיתי

להעניק לו צדקה ברוחב לב לפני הרבה שנים. יש חשבונות שמים בענין הזה, בורא עולם שלח אותך אלי! כי כפי שזכיתי להיות השליח להצילכם בעת נישואיכם, כך נשלחת אתה להציל אותי בעת האיום על חיי! קשה לתאר את ההתרגשות הרבה, כשהתברר שהמתנדב שנשלח להיות לעוזר ואחיסמך בהצלת חייו של ר' משה, הוא לא אחר מהחתן שעבור כל מחסורו דאג ר' משה עצמו, לפני שבע שנים! ואכן, ר' משה ויוסי שהו בחו"ל כחודש ימים, במהלכו עבר ר' משה את הניתוח המסובך בהצלחה כבירה, כשידו של יוסי - לו סייע בעבר ועתה השיב לו בסיוע - לא משה מתוך ידו. יחדיו עברו את התהליכים הרפואיים הסבוכים, יחדיו התבשרו כי הניתוח הצליח מעל ומעבר למשוער, ויחדיו שבו לארץ כשר' משה בריא ומחייך כמקדם!

וסיפור זה, שפורסם בספר 'האמנתי ואספרה' בשם הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א, חושף את האמת המוחלטת הידועה לנו זה מכבר: לתת זה לקבל, להעניק זה לזכות! כשיהודי נותן מעצמו, מקדיש מכספו, מסייע לנזקק, פותח לב למען דל ואביון - הוא עוזר קודם כל לעצמו, וזוכה שבורא עולם ישיב לו שבעתיים ויזכה אותו באינסוף ישועות ונחמות! הבה נפתח את הלב ואת הכיס, הבה נכבד את העני ונעניק לו ברוחב לב. העני הזה עשוי להתברר כשליח ההשגחה העליונה להציל את חיינו, ברבות השנים והימים אולי עוד יתברר עד כמה כשסייענו לו - זיכינו את עצמנו. וגם אם לעולם לא נדע, אך את זאת בטוח נדע:

"לבו לא עמד לו לבשר את הבשורה לבני משפחתו, עד שאזר אומץ וסיפר לרעייתו על האבחנה הכואבת...."

שלעולם אין אדם מעני מן הצדקה, תמיד זה עובד הפוך... ההשקעה בצדקה היא הטובה בעולם, היא המניבה והכדאית ביותר. כשיהודי מעניק בחיוך רחב תרומה ככל יכולתו - הוא זוכה לפתוח לעצמו שערי ישועות ורפואות, בריאות ופרנסה, ברכה והצלחה!

לסיפורים מרתקים נוספים של הרב אשר קובלסקי נכנסו לאתרנו: Rabenu.com

רוצים לחוות שבת מיוחדת של פעם בחיים?

ישיבת אור דוד מזמינה אתכם להצטרף לשבת מלאה רוחניות עם הרה"ג דניאל זר ובחורי הישיבה

• ארוחות שף • תפילות מרוכמות • חדרים ממוזגים

לפרטים נוספים חייגו
03-570-12-12
* מתאים לבחורים בגילאי 16-23

מדריך לחיים הרב אהרן פרידמן

מציאות או דמיון של המציאות?

אף שהמשפט הבא עשוי להיראות לא נכון ואולי אף לקומם חלק מהקוראים, עדיין הוא האמת לאמיתה: כל מה שאנו רואים, אינו המציאות אלא התפיסה של המציאות.

ננסה להמחיש את הרעיון:

אנו מגיעים למירון בל"ג בעומר ורואים את "כלל ישראל" במגוון לבושי וסגנונותיו. אם נשאל אנשים: מה אתם רואים כאן? יענה כל אחד תשובה אחרת.

האחד יראה כמות אדירה של אנשים, נשים וטף. השני ישפוף ידיו בשמחה וישתף אותנו במחשבותיו המרוממות: "תראה איזה עם יש לריבונו של עולם! כולם נקבצו באו לך, בהתלהבות ובשמחה, במטרה לשפוך שיח ותפילה לפני אבינו שבשמים. מי כעמך ישראל גוי אחד בארץ!" ואילו חברו יתבונן הטיפוסים השונים ויעקם פיו באמרו: "כמה משוגעים יש בעולם! מזל שאינני צריך לחיות עם כל אלה". יש מי שיראה בציבור הרב- גוני הזדמנות נפלאה לאסוף כסף לצדקה, ואילו חברה יוצף בחרדה ויקבל התקף פאניקה בחשבו שהמקום מסוכן בשבילו, כי הוא עלול להתעלף מחוסר אוויר לנשימה, או שבגלל הצפיפות הוא לא יוכל לברוח מן המקום אם חלילה יקרה משהו.

אותה מציאות, וכל אחד רואה משהו אחר.

שלושה אנשים עוברים ליד חנות רהיטים ורואים כיסא בחוץ. הראשון, שהוא נגר במקצועו, מתבונן בכיסא וחושב לעצמו: "איזו איכות גרועה. מעניין כמה זמן יחזיק הכיסא מעמד". השני, שבדיוק עכשיו מרהט את ביתו מחדש, רואה

פרשת שבוע הרב צה ויאה

פרשת תרומה

היה זה בשוק פרדס כץ לפני כמה עשרות שנים, בחור שרצה להכנס לשוק מהכניסה האחורית ולפני כנסתו עבר במספרה שנמצאת מטרים ספורים מהכניסה לשוק, לשם נכנס אדם עני שבקש עזרה כספית על מנת לשלם את חשבון החשמל, כל הנוכחים תרמו מעצמם חוץ ממידענו שלא רצה לתרום עד ששכנעו אותו שייתן שקל אחד ויגיד "צדקה תציל ממוות" וכך עשה אחרי שכנועים רבים. לאחר מכן נכנס לשוק והפתיעו אותו שני רעולי פנים שהחלו לדקור את מידענו בכל חלקי גופו, לאחר מספר רגעים הגיעו צוותי ההצלה ותפסו את מידענו בין חיים למוות בהגיעם לבית החולים החלו לנתח אותו עד שהצלילו לייצב את מצבו, לאחר התאוששות מהניתוחים נגש אליו הפרופסור ואמר לו יש לך "מזל גדול" כנראה האנשים שעשו לך את מה שעשו היו עצבניים מאוד ולא דייקו למקומות הנכונים, אבל הייתה דקירה אחת קרובה ללב לב במרחק של...מה אומר לך? במרחק של...שקל. באותו רגע מידענו החל לעלות חיוך על פניו ואמר אני יודע על איזה שקל מדובר וסיפר את סיפורו לפרופסור שהתפעל גם הוא מגודל כוחה של הצדקה עד שהגיע למספרה לבדוק את אמיתות הסיפור.

את הכיסא ועיניו בורקות: "הנה, זה בדיוק הכיסא שיכול לייפות את הפינה הריקה בסלון, אני חייב לקנות אותו". השלישי, שכבר שעה ארוכה משוטט ברחוב ומרגיש שרגליו כושלות, מבקש רשות מבעל החנות, ונושם לרווחה כאשר הוא מתיישב לנוח מטורה הדרך.

כולם ראו את אותו הדבר בדיוק: ארבע רגלי עץ ומושב. ובכל זאת, כל אחד מהם ראה משהו אחר.

כאשר בני הזוג ברקוביץ חוזרים הביתה ומגלים פטיש על שולחן הסלון, מתמלא האדון ברקוביץ בשמחה, שהנה נמצא הפטיש שחיפש כדי לחזק את מסמר המדף שהתרופף. גברת ברקוביץ לעומתו מתמלאת כעס על בנה, ששוב השתמש בפטיש ולא החזירו למקום. שניהם רואים את אותו הפץ, אבל כל אחד מהם רואה משהו אחר: הוא-את הכלי שחיפש, והיא - את חוסר האחריות של הבן.

עט פשוט עשוי להיות בעיני האחד "כלי כתיבה", ובעיני האחר, כלי שימושי לקריעת עטיפה עקשנית שמסרבת להיפתח. קליפס אלומיניום פשוט עשוי 'להיות' עשרות דברים שונים. תלוי במה שאנו זקוקים לו באותו רגע, במה שאנו עוסקים בו באותו זמן, ובמידת היצירתיות שלנו.

כך בכל דבר שאנו רואים או פוגשים. המציאות- אחת היא, ובכל זאת, כל אחד מזווית הראייה שלו, רואה משהו שונה, ולפעמים אף מנוגד לזה שראה האחר.

גם הרגשות המתעוררים בקרבנו לנוכח מראה או מצב מסוים, שונים ותלויים במטען האישי של כל אחד ואחד.

חתן וכלה צועדים מולנו ברחוב. אצל האחד מעורר המראה שלהם רגשות גיל ושמחה, ואילו אצל רעהו המראה הזה מעורר רחמים או דחייה.

הרי לנו שאותו מראה מעורר רגשות שונים אצל אנשים שונים.

רמקול מכריז בקול בוכים על הלווייתו של פלוני אלמוני, שבעוד שעה קלה תצא מבית המדרש השכונתי. אצל האחד ההכרזה מעוררת הלב וצער קשים מנשוא, ואילו אצל האחר ההכרזה מעוררת כעס וזעם אדיר.

הרי לנו שאותה בשורה מעוררת רגשות שונים אצל אנשים שונים.

למאמרים נוספים של הרב אהרן פרידמן
כנסו לאתרנו: Rabenu.com

בפרשתנו כתוב "ויקחו לי תרומה" ונשאלת השאלה מדוע נאמר "ויקחו" ולא "ויתנו" הרי תרומה נותנים ולא לוקחים? אלא משום שנתניה היא מדבר שמזומן לך לתת ויש ברצונך לתת אבל על מנת לקיים את הנתניה צריך האדם לקחת מעצמך - כלומר שאת כוחותיך אתה רוצה לשמור רק לצרכים שלך ובממונך אתה חושב כיצד תגשים את משאלות לבך, את כל מה שיש לך אתה משייך ישירות לעצמך ועל מנת לתת תרומה אתה צריך להתאמץ ולקחת מעצמך על מנת לתת לאחר שזו מלחמה לא פשוטה. אולם בכך תרגיש את ההרגשה הטובה של הנתניה ותרכוש את מידת הנתניה ומכל אשר יגיע לידך וגם מכוחותיך תחפש לחלק לאחרים ולהעניק מעצמך לכולם.

עוד מפרשים חז"ל שכתוב "ויקחו" משום שבנתניה שלך אתה בעצם לוקח לעצמך ברכה, שמירה, חיים והצלחה, ויהלך לפניך צדקך ושכר הרבה יהא מנת חלקך. הכלל החשוב ביותר בנתניה הוא לדעת להעניק ראשית כל את כוחותיך ונתנית החסד שלך בביתך וכך גם הובא בהלכה שעניי ביתך קודמים לכל ואז עניי עירך וכן הלאה. התחלת הנתניה צריכה להיות עם הקרובים אלינו, קטנה מאוד מעלתו של אדם שבחוץ עושה חסדים ומתנהג עם החברה בחנניות ובנתניה כמו מלאך אבל בביתו ההפך הגמור. האדם לא נותן מעצמו וחושב שבביתו מגיע לו הכל לבלי לתת כלום, צועק ולא מוותר. ובאמת תופעה זו מגיעה משום שלרוב החברה בחוץ מעריכה את הנתניה שלנו יותר ומפרגנת יותר, עם כל זאת עלינו להשתדל להעניק ראשית כל בבתנו גם אם מפרגנים פחות ובזאת נמדדת הנתניה שלנו אם היא מגיעה ממקום שללי שמחפש פרגון וכבוד או ממקום אמיתי וטהור.

הרב צה ויאה מרצה באתר ישיבת אור דוד
להרצאות נוספות כנסו: Rabenu.com

הלכות ומנהגים הרב רועי גנון

חודש אדר

כתוב בגמרא: משנכנס אדר מרבנים בשמחה, וכתוב במגילת אסתר "והחודש אשר נהפך להם מיגון לשמחה". והגמרא אומרת: אמר רב פפא שאם יש ליהודי משפט עם גוי יעשה היהודי את המשפט בחודש אדר, שבימי חודש אדר מזלם של ישראל הוא שולט.

והנה טעם השמחה בחודש אדר הוא משום הניסים שנעשו לישראל בימים אלו, ועוד שעם ישראל בימי מרדכי ואסתר קבלו עליהם את התורה שבעל פה מאהבה, ובחודש אדר בזמן שבית המקדש היה קיים היו מתחילים לאסוף את השקלים לצורך עבודת בית המקדש ולצורך הקורבנות והיתה שמחה גדולה בעולם, ויש עוד כמה טעמים.

מחצית השקל

בפרשת "כי תשא" כתוב שצריך כל אדם מישראל לתת "מחצית השקל" בין עני בין עשיר, כדי לספור את עם ישראל, ועל ידי הכסף שנאסף קנו קורבנות ציבור כגון: תמידים שהיו מקריבים כל יום, מוספים וכו', מצווה זו של "מחצית השקל" זה מצווה

שחייב כל אדם מישראל בזמן שבית המקדש היה קיים, והיה צריך כל אחד מעם ישראל לתת "מחצית השקל". ובזכות מחצית השקל היה כופר נפש לכל אחד ואחד מעם ישראל. ובתאריך א' באדר היו מכריזים הבית דין בכל ערי ישראל שעם ישראל יביאו את "מחצית השקל".

והנה היום שאין לנו בית מקדש נוהגים לתת 'זכר למחצית השקל':

א. יש נוהגים לתת זכר למחצית השקל לפני פרשת זכור, ויש כאלו שנוהגים לתת זכר למחצית השקל בערב פורים היינו ביום צום תענית אסתר לפני שמתפלל מנחה, ויש כאלו שנוהגים לתת זכר למחצית השקל ביום פורים בבוקר לפני שקוראים את המגילה. אולם ניתן לתת זכר למחצית השקל בכל חודש אדר.

ב. יש להיזהר שלא לקרוא למעות הללו מחצית השקל אלא יקרא להם 'זכר למחצית השקל'.

ג. מעיקר הדין רק מי שהוא מעל גיל עשרים שנה צריך לתת זכר למחצית השקל, וטוב להחמיר שגם מי שהוא בן שלוש עשרה שנה שכבר עבר בר מצוה שיתן זכר למחצית השקל.

ד. הנשים גם צריכות לתת זכר למחצית השקל, וטוב לתת גם עבור הילדים הקטנים, אולם אם אין ידו משגת כל כך זה קשה עליו להוציא סכום כזה יתן עבור בניו ובנותיו הקטנים סכום מועט.

ה. צריך לתת סכום השווה לערך שלושה דרהם כסף, וכיוון שכל שנה מחיר הכסף עולה או יורד לכן כל שנה מפרסמים (בערך כמה שבועות לפני פורים) איזה סכום לתת, ולכן כל אדם יבדוק מהו הסכום.

ו. טוב שיתן שלושה מטבעות של מתכת, מכל

מקום יוצאים חובת המנהג של זכר למחצית השקל גם שנותן חפץ שווה בערכו לשלושה דרהם כסף או שנותן שטר כסף.

ז. מי שמצבו הכלכלי קשה מספיק שיתן מטבע של חצי שקל לזכר מחצית השקל ויוצא ידי חובה.

ח. מי שנוהג להפריש כל חודש מעשר כספים ממשכורתו אינו רשאי לתת ממעשר הכספים זכר למחצית השקל, אלא יפריש מעשר כספים וגם יתן זכר למחצית השקל מהכסף אחר שהפריש מעשר כספים, אולם אם אמר בפירוש בשעה שהתחיל לעשר מעשר כספים שהוא מעשר כספים בלי נדר והשעה דחוקה לו יכול לתת מהמעשר הכספים זכר למחצית השקל.

ט. זכר למחצית השקל יתן אותם לטובת מוסדות של תורה, שהרי אמרו עכשיו שאין לעם ישראל בית מקדש מה שמכפר על עונותיהם של ישראל הוא התורה.

תענית אסתר

א. מנהג ישראל להתענות ביום י"ג באדר, ושחל פורים במוצאי שבת מקדימים לצום תענית אסתר ביום חמישי, וכל איש מגיל שלוש עשרה ואישה מגיל שנים עשרה חייבים לצום חוץ מאלו שפטורים כגון: חולה, יולדת, מעוברת, חתן וכלה בתוך שבעת ימי המשתה שלהם, אבי הבן הסנדק והמוהל וכו'.

ב. והטעם שצמים משום

שהמן הרשע רצה להרוג את עם ישראל והפיל גורל באיזה יום לעשות זאת ונפל הגורל ביום י"ג באדר (כפי שמסופר במגילת אסתר), ובחסידי ה' יתברך נהפכה הגזירה ואדרבה ביום י"ג באדר נתן

המלך אחשוורוש רשות ליהודים להרוג באויביהם, וביום י"ג באדר במקום שגזירת המן הרשע תצא לפועל, ונהפוך הוא היהודים שלטו באויביהם והרגו היהודים וחמש אלף איש מלבד מה שהרגו היהודים בשושן הבירה ולא נהרג אחד מעם ישראל. וה' יתברך נתן לגוים פחד מעם ישראל, ועם ישראל התענו ביום י"ג באדר כדי שה' יתברך יעזור להם במלחמתם נגד אויביהם שהיו בצרה גדולה שפחדו שהגוים יקומו כנגדם, ולכן נהגו בכל תפוצות ישראל להתענות זכר לנס שנעשה ליהודים וצום זה נקרא "תענית אסתר".

ג. יש אומרים שהטעם למנהג "תענית אסתר" הוא כדי לעשות זכר לתענית שגזרה אסתר בחודש ניסן (כפי שמסופר במגילת אסתר שאמרה אסתר "צומו עלי אל תאכלו ואל תשתו") אלא שמשום שלא רצו לתקן תענית בחודש ניסן, משום שאין מתענים תענית ציבור בחודש ניסן, לכן תקנו את התענית בחודש אדר לפני פורים.

ד. דיני הצום של תענית אסתר שווה לדיני שלושת הצומות שמתחילים בעלות השחר ועד צאת הכוכבים. ואסורים באכילה ושתייה ומותרים ברחיצה וסיכה.

להלכות נוספות של הרב רועי גנון
כנסו לאתרנו: Rabenu.com

רגע חושבים

הרב יהודה שמעוני

אין עוד מלבדו!

הרבה מהססים ונסוגים לאחור מלבטח בה' בטענה, והלא יש לו להקדוש ברוך הוא מדה והנהגה הקרויה "מדת הדין", והקדוש ברוך הוא "אוהב צדקה ומשפט", ואם כן מה יועיל ומה יציל מדת הבטחון באשר מדת הדין תובעת את שלה? ובכן התשובה לכך היא:

הנהגת ה' עם האדם היא כפי הנהגת האדם עם בוראו, שכן ישנה להבורא הנהגה חזקה ותקיפה, קבועה ועקבית, והיא הנקראת "מדה כנגד מדה", כמובא בחז"ל: וכמו: כל המעביר על מדותיו מעבירין לו על כל פשעיו, וכמו: כל המרחם על הבריות מרחמים עליו מן השמים" ועוד.

וכידוע שעל הנהגה זו של "מדה כנגד מדה" בנויה סגלתו הגדולה והנפלאה של רבנו חיים מוולוז'ין בספרו נפש החיים (שער ג' פי"ב) וזה לשונו:

ובאמת הוא ענין גדול וסגלה נפלאה להסיר ולבטל מעליו כל דינין ורצונות אחרים שלא יוכלו לשלט בו ולא יעשו שום רשם כלל, כשהאדם קובע בלבו לאמה, הלא ה' הוא האלקים האמתי ואין עוד מלבדו יתברך שום כח בעולם, וכל העולמות (כלל) [כלם, כצ"ל] והכל מלא רק אחדותו הפשוט יתברך שמו, ומבטל בלבו בטול גמור ואינו משגיח כלל על שום כח ורצון בעולם, ומשעבד ומדבק סהר מחשבתו רק לאדון יחיד ברוך הוא, כן יספיק הוא יתברך בידו שממילא יתבטלו מעליו כל הכחות והרצונות שבעולם שלא יוכלו לפעל לו שום דבר כלל.

זה המעביר על מדותיו, מוחל וסולח למעליביו, לא עומד בדין עם בעלי דינו לתבעם אלא מעביר וסולח, שכרו של זה שכמו כן יעביר לו ה' על כל פשעיו, ובכן תתמה כמו כן הלא מדת הדין והצדק של הקדוש ברוך הוא יוצאת מקפחתו, והלא הקדוש ברוך הוא שופט ואוהב משפט. ואם כן מן הראוי היה על פי הדין שאמנם ינתן לו שכרו על כך שהנו מחלן וסולחן לבריות אולם מאידך, מדוע שיעבירו לו על כל פשעיו?! הרי זה נשמע כעין ותורה וחלילה, הלא נאמר שכל האומר הקדוש ברוך הוא ותרו יותרו חייו ח"ו. וכמו כן תתמה על דברי חז"ל כל המרחם על הבריות מרחמים עליו מן השמים, והלא ישנה מדת הדין התובעת צדק ומשפט על מעשיו של האדם להענישו עליהם או עד שיעשה תשובה, והיאך יזכה לרחמים - הפך מדת הדין, כאשר הוא מרחם על הבריות, הלא תאמר אכן, ינתן לו שכרו על זה שמרחם על הבריות, אולם מאידך יבוא על ענשו על עוונותיו, ומדוע בשל כך מרחמין עליו מן השמים, שמשמעו, גם אם מדת הדין צודקת לתבע עליו דין ירחמו עליו על היותו מרחם על הבריות, וגם זה נשמע כעין "ותור", וחלילה, הרי אין ותור אצל הקדוש ברוך הוא.

אולם התשובה לכך, שהנהגת "מדה כנגד מדה" זו הנהגה של הבורא מצד הדין ולא מצד "הותור", אם אתה כך נוהג - בדין ובצדק ובמשפט שכן ינהגו אתך מן השמים. זו קביעה וחקיקה שחקק הקדוש ברוך הוא ככלל בהנהגת עולמו, וכמו שחקק הבורא שמועילה "תשובה", שכמו כן זו חקיקה תמוהה, וכי בשביל הבעת חרטה והבטחה על העתיד יסלח לאדם פשעו פגמו והרס וחרבן אשר גרם, הלא דומה זה לאדם שנטל פטיש כבד והרס את ביתו של חברו ואת כל רהיטיו, ובא לרצותו בזה שמבקש ממנו סליחה, ומבטיחו שעוד פעם לא ישבר לו את ביתו... היתכן שבכך ירצהו?! אלא זו חקיקה וקביעה של הבורא שמועילה תשובה, כן חקק וקבע הבורא ברב טובו וחסדו שבאם יעביר האדם על מדותיו, או ירחם על הבריות, או יקרה אליו, מדה כנגד מדה יושעו ויעמד לו בצרתו.

כן הוא בענין התקוה לה' מתוך ידיעה שאין שום כח מבלעדי ה', וכאשר פונה האדם לה' מתוך ידיעה, זו, כן פונה ה' להיות לו למחסה ולמעו.

איזה סוג אנשים אתם - נותנים או לוקחים?

המוטיבציה הרבה ביותר להמשיך ולענות על המבחנים?

התשובה השכלית: האנשים בקבוצה השנייה ובטח בשלישית!! והסיבה, כי הם הבינו שאף אחד לא בודק את מבחניהם, ובמיוחד בקבוצה השלישית שהדפים נגרסים מיידית. מה שלא מצריך להתאמץ ולענות תשובות נכונות, וכך להרוויח עוד קצת כסף.

למרות שזאת התשובה השכלית, מה התשובה שלכם? לאיזו קבוצה הייתה יותר מוטיבציה להמשיך?

כן, אתם צודקים. **התשובה הנכונה:** לקבוצה הראשונה. האנשים בקבוצה הראשונה שהרגישו שמתייחסים ומעריכים את עבודתם, הם אלה שהמשיכו עוד ועוד.

לעומתם, אלה שהרגישו **שמתעלמים** מעבודתם, ובטח אלה שראו **שזורקים לפח** את המאמץ שלהם, הם היו חסרי מוטיבציה וחשק להמשיך. וזאת, למרות שיכלו בקלות לשקר, להגיש עבודה לא טובה וללא כל מאמץ וכך להרוויח יותר.

מה שמוכיח בפעם המי יודע כמה - שבני האדם מונעים קודם כל ובעיקר **רגשית**, ורק אחר כך שכלית!!

רוצים לחלק תרומות ובשפע?

תתחילו להתייחס רגשית לאנשים שסביבכם: פזרו מחמאות, תנו פידבק חיובי, תעריכו ותוקירו כל מאמץ, גם הקטן ביותר ובעיקר תחשבו איך להפוך ליותר נותנים ופחות לוקחים.

הרב יהודה שמעוני מגיד שיעור בישיבת אור דוד להרצאות נוספות כנסו: Rabenu.com

לדעתו של הרב דסלר - זו השאלה החשובה ביותר שאדם צריך לשאול את עצמו!!

כן, זה מבחן החיים: האם אנו שקועים בעיקר בלתת, או בלקחת. קחו 2 דקות לחשוב על זה. את התשובות כל אחד ישמור לעצמו... ושאלה נוספת: מהי תרומה?

אולי נפסיק לחשוב על תרומה רק במושגי - זהב, כסף ונחושת, ונתחיל לחשוב גם על תרומה יום יומית, פשוטה וסופר חשובה.

פרופסור דן אריאלי ערך את הניסוי הבא: אנשים קיבלו דף עם הרבה אותיות חסרות סדר, והתבקשו לזהות מילים מתוך המלל הרב, וזאת תמורת סכום סמלי. לאחר שסיימו את הדף הראשון, הם התבקשו שוב ושוב לערוך את המבחן, כשבכל פעם התמורה לעבודה ירדה מעט.

היו 3 קבוצות. האנשים **בקבוצה הראשונה**, התבקשו לרשום את שמם על הגיליון, וכשהגישו את תשובות לבודק, הבודק עבר על הדף מתחילתו ועד סופו, הנהן בראשו: "אההה", והניח את הדף בצד. **תזכרו את זה.**

בקבוצה ב' האנשים לא רשמו את שמם, הבודק לא הביט בדף התשובות, הוא התעלם מהתשובות שבגיליון והניח את הדפים בצד.

קבוצה ג' עברו את אותו ניסוי, וכאן הבודק **גרס במגורה** שהייתה לידו, את כל דפי התשובות. פשוט השמיד מיידית את הדפים שהובאו אליו.

השאלה שרצו החוקרים לברר - **לאיזו קבוצה הייתה את**

"זכר למחצית השקל נותנים לשיבות ולמוסדות תורה"

פסק הלכה מספר 'חזון עובדיה פורים' של הרב עובדיה יוסף זצ"ל

"מנהג ישראל לתת 'זכר למחצית השקל' וכמו שבזמן בית המקדש מחצית השקל הייתה מכפרת כך היום שנותנים לעמלי תורה כדוגמת הכהנים בבית המקדש הם מכפרים עלינו."

הבטחת רבי חיים פלאג'י:

"מי שנותן זכר למחצית השקל מובטח לו שהוא בן העולם הבא ולא יקרה לו שום פגע רע באותה שנה!"

לנתינת 'זכר למחצית השקל' עם התפילות והבקשות סרקו את הקוד:

ניתן להעביר "זכר למחצית השקל" במספר דרכים:

באתר האינטרנט של הישיבה
בכתובת: Rabenu.com

להתקשר למשרדי הישיבה
בטלפון 03-570-12-12

